

STORTINGET

Innst. 251 S

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Prop. 77 S (2021–2022) unntatt pkt. 2.3

Innstilling fra finanskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2022 under Kultur- og likestillingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Olje- og energidepartementet (økonomiske tiltak i møte med ekstraordinære strømutfgifter m.m.)

Til Stortinget

1. Innledning

1.1 Sammendrag

Regjeringen legger i denne proposisjonen frem tiltak i møte med ekstraordinært høye strømpriser m.m. på til sammen 7,8 mrd. kroner. Samtidig legger regjeringen frem en proposisjon med økonomiske tiltak som følge av krigen i Ukraina, jf. Prop. 78 S (2021–2022), hvor det også gis en omtale av den økonomiske situasjonen.

Gjennom vinteren har vi opplevd svært høye strømpriser i Sør-Norge, så vel som i landene rundt oss. Dette har medført en betydelig økning i strømutfgiftene for mange. Mye tyder på at kraftprisene kan bli liggende på et høyt nivå også videre i 2022. Russlands invasjon av Ukraina og EUs beslutning om å gjøre seg mindre avhengig av russisk gass har endret forutsetningene i kraft- og energimarkedene. Dette forsterker usikkerheten om utviklingen i kraftprisene i tiden fremover.

I møte med de høye strømprisene er det gjennomført en rekke tiltak for å redusere belastningen for sluttbrukerne av kraft. Det er etablert strømstøtteordninger for husholdninger, frivillig sektor og jordbruk og veksthus etter forslag fra regjeringen. Stortinget har også ved-

tatt økt bostøtte, ekstraordinært stipend til studentene, økt støtte til enøk-tiltak gjennom Enova og økt rammetilskudd til kommunene for å dekke økt utbetaling av sosialhjelp. Videre er el-avgiften redusert betydelig i vintermånedene.

For å bidra til forutsigbarhet har regjeringen varslet at den vil forlenge de midlertidige strømstøtteordningene frem til mars 2023. I tillegg foreslår regjeringen ekstrautfbetalinger til bostøttemottakere i områder med høye strømpriser i april og mai 2022.

I proposisjonen fremmer regjeringen følgende forslag knyttet til høye strømpriser:

- Forlengelse av den midlertidige strømstøttestruktureringen for husholdninger. Bevilgningsbehovet for forlengelsen anslås til 7,4 mrd. kroner i 2022.
- Forlengelse av den midlertidige strømstøtteordningen for jordbruk og veksthus. Gjeldende bevilgning på 500 mill. kroner forventes å kunne dekke behovet i hele 2022.
- Forlengelse av den midlertidige strømstøtteordningen til frivillig sektor. Det økte bevilgningsbehovet anslås til 230 mill. kroner i 2022.
- Ekstrautfbetalinger for bostøttemottakere i områder med høye strømpriser i april og mai 2022. Utgiftene anslås til 151 mill. kroner i 2022.

Totalt utgjør tiltak vedtatt eller foreslått for å skjerme mot høye strømutfgifter om lag 22,3 mrd. kroner i 2022. Forlengelse av strømstøtteordningene til mars 2023 anslås å medføre et bevilgningsbehov i 2023 på om lag 6,3 mrd. kroner. Flere av de midlertidige strømstøtteordningene er knyttet opp mot kraftpriser og/eller forbruk, og det er derfor betydelig usikkerhet knyttet til faktiske utgifter for staten.

Beriktiget

Til sammen foreslås det tiltak i proposisjonen som innebærer 7,8 mrd. kroner i økte bevilgninger. Dette inkluderer, i tillegg til forlengelsene i strømstøtteordningene, forslag om 30 mill. kroner i økt bevilgning til reindriftsnæringen som følge av svært krevende beiteforhold (beitekrise). Det foreslås også enkelte bevilgningsendringer knyttet til regjeringens eksportreform «Hele Norge eksporterer».

Utgiftene som følger av den ekstraordinære situasjonen, både når det gjelder strømpriser og krigen i Ukraina, må prioriteres innenfor en samlet ansvarlig økonomisk ramme. Det er viktig av hensynet til norsk økonomi som nå er i en høykonjunktur, med utsikter til tiltagende lønns- og prisvekst og renteoppgang. Økt offentlig pengebruk i en situasjon med høy aktivitet i økonomien og mangel på tilgjengelige ressurser vil forsterke presset på priser og lønninger. Se nærmere omtale i Prop. 78 S (2021–2022).

Regjeringen fremmer ikke forslag om inndekning for de økte utgiftene nå. I Revidert nasjonalbudsjett 2022 vil regjeringen legge frem oppdaterte anslag for hovedtallene på statsbudsjettet og gi en samlet vurdering av den økonomiske situasjonen og budsjettets innretning.

1.2 Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lise Christoffersen, Frode Jacobsen, Benjamin Jakobsen, May Britt Lagesen, Tellef Inge Mørland og Mona Nilsen, fra Høyre, fung. leder Tina Bru, Mahmoud Farahmand, Heidi Nordby Lunde og Helge Orten, fra Senterpartiet, Kjerstin Wøyen Funderud, Sigbjørn Gjelsvik og Geir Pollestad, fra Fremskrittspartiet, May Helen Hetland Ervik og Hans Andreas Limi, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Rødt, Marie Sneve Martinussen, fra Venstre, Sveinung Rotevatn, fra Miljøpartiet De Grønne, Lan Marie Nguyen Berg, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at disse partiene danner flertall for forslagene i Prop. 70 L (2021–2022) og Prop. 77 S (2021–2022) med følgende endringer.

Flertallet viser til at Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti er enige om at det skal være sikringsordninger for høye strømpriser frem til og med mars 2023. Partiene er enige om at dagens innretninger på strømstøtteordningene for husholdninger, frivillig sektor og landbruk/veksthus forlenges med va-

rihet ut 2022. Partiene forplikter seg til å forhandle om endringer i dagens strømstøtteordninger i løpet av oktober 2022 basert på en sak fra regjeringen. De eventuelle endringene skal bidra til energisparing og styrket sosial profil, og skal tre i kraft så fort som mulig. Inntil eventuelle endringer har trådt i kraft, skal dekningsgraden i strømstøtteordningen for husholdningene økes til 90 pst. for strømforbruket i oktober, november og desember 2022.

Flertallet viser til enigheten i Innst. 118 L (2021–2022), der Stortinget ba regjeringen i løpet av første halvår 2022 komme tilbake med en evaluering av støtte tiltakene for strøm, herunder samfunnsøkonomiske konsekvenser og fordelingsvirkninger. Sammenhengen mellom husholdningenes inntekt og strømforbruk ble også bedt belyst, og flertallet ber om et oppdatert kunnskapsgrunnlag på dette i forbindelse med evalueringen av strømstøttetiltakene.

Flertallet er enige om at de midlertidige beregningsreglene jf. Innst. 104 S (2021–2022) videreføres for bostøtteutbetalingene til og med utbetalingene for mai 2022, og gjeninnføres for utbetalingene for oktober, november og desember 2022, med unntak av den midlertidige endringen av formuestillegget.

Flertallet er enige om at ekstra utbetalingen gjennom bostøtten utvides på følgende måte, gjeldende i hele landet: Ekstra utbetalingen for månedene mai og oktober beløper seg til 1 000 kroner per husstand med et tillegg på 150 kroner per husstandsmedlem ut over det første, mens ekstra utbetalingen for november og desember 2022 beløper seg til 1 500 kroner per husstand med et tillegg på 150 kroner per husstandsmedlem ut over det første. Ekstra utbetalingene for månedene mars og april som foreslås i proposisjonen, utvides til å gjelde hele landet.

Flertallet viser til at Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti i Innst. 102 L (2021–2022) ble enige om at kravet til effektbaserte tariffer i distribusjonsnettene ikke skulle innføres 1. januar 2022. Flertallet understreker at tiden framover må benyttes til å se på mulige endringer i nettleiemodellen, slik at modellen som innføres, blir best mulig avbalansert mellom ulike hensyn.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere det nye forslaget til nettleiemodell som har kommet fra Huseierne, miljøorganisasjonene og Energi Norge.»

Et tredje flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Kristelig Folkeparti,

viser til at det i tillegg til dette foreslås i proposisjonen å øke bevilgningen til Reindriftens utviklingsfond (kap. 1151 post 51) med 30 mill. kroner. Store deler av reindriften er vinteren 2022 rammet av beitekrise. Årsaken til beitekrisen er låste beiter, som skyldes et islag ned mot bakken og store snømengder. Utviklingen av beitekrisen har gått i negativ retning gjennom vinteren. Det sentrale kriseberedskapsfondet er finansiert over reindriftsavtalen. Norske Reindriftsamers Landsforbund og Landbruks- og matdepartementet ble i januar enige om hvordan man kan bruke kriseberedskapsfondet på best mulig måte i håndteringen av beitekrisen. Det er fastsatt et regelverk for ordningen. Regelverket åpner for at tilskuddet kan benyttes til ulike formål, herunder innkjøp av fôr, uttransport av fôr og flytting fra vinterbeiter til vår- og sommerbeiter. Norske Reindriftsamers Landsforbund og Landbruks- og matdepartementet har styrket kriseberedskapsfondet gjennom omdisponeringer og bruk av egenkapitalen i Reindriftens utviklingsfond for å støtte opp om reindriften gjennom beitekrisen. Krisen vedvarer, og beholdningen i fondet er nå brukt opp. Dette flertallet mener det derfor er behov for å tilføre midler til fondet for å kunne ivareta dyrevelferd og fremtidig produksjon.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at regjeringen 10. mars 2022 annonserte at strømstøtteordningen skulle forlenges ut mars 2023, og det har vært klarhet i at Stortinget har måttet vedta en eventuell forlengelse av ordningen. Likevel har ikke Stortinget fått tilsendt en proposisjon for behandling før 1. april 2022, og saksbehandlingen har vært gjenstand for en svært komprimert fremdriftsplan.

Disse medlemmer har forståelse for at regjeringen har sendt saken på høring og vurdert behovet for forlengelse, men forventer samtidig at Stortinget får en tilstrekkelig tidsramme for god saksbehandling i alle saker, og spesielt i saker med store økonomiske implikasjoner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til sine merknader og forslag i Innst. 118 L (2021–2022).

Disse medlemmer har siden starten av strømkrisen vært opptatt av å gjennomføre målrettede og kunnskapsbaserte tiltak raskt, som er godt tilpasset situasjonen. Norske familier skal ha trygg økonomi. Strømstøtten har på kort sikt bidratt til å redusere folks ekstraordinært høye strømutgifter betydelig. Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks viser at husholdningene i februar 2022 betalte lavere pris for strøm og nettleie enn i august 2021. Denne statistikken er et landsgjennomsnitt og påvirkes også av at prisene har falt i områdene

som har hatt lavere priser. Prisene i Sør-Norge er fortsatt historisk høye.

Disse medlemmer viser til at Stortinget ba regjeringen raskt komme tilbake med en evaluering av støttetiltakene da den forsterkede strømstøtten ble vedtatt, jf. vedtak nr. 355, 19. januar 2022:

«Stortinget ber regjeringen i løpet av første halvår 2022 komme tilbake med en evaluering av støttetiltakene for strøm, herunder samfunnsøkonomiske konsekvenser og fordelingsvirkninger. Sammenhengen mellom husholdningenes inntekt og strømforbruk bes belyst.»

Disse medlemmer viser til at energi- og miljøkomiteen understreket viktigheten av å evaluere tiltakene og skaffe mer kunnskap. Flertallet i komiteen viste til at støtten også kan ha negative konsekvenser. Prisstøtte kan blant annet svekke insentivene til å investere i tiltak som reduserer strømforbruket, og dermed bidra til høyere forbruk og priser på sikt. Denne problematikken forsterkes jo lenger ordningen varer og jo høyere prosentvis ordningen har. Ordningen gir mest støtte til dem med høyt strømforbruk, og ikke nødvendigvis dem som har størst behov for støtten. Det er uheldig at regjeringen ikke har fulgt opp Stortingets intensjon om å fremskaffe et godt kunnskapsgrunnlag når ordningen nå foreslås forlenget med ett år og det gjøres endringer i ordningen.

Disse medlemmer slutter seg likevel til regjeringens forslag om å forlenge strømstøtten, men vil primært avgjøre innretningen og forbedringer for vintermånedene når evalueringen av ordningen legges frem i første halvår. Det er viktig at de som trenger det mest, også skal få mest hjelp, og at ordningen er så målrettet som mulig. Det skal også lønne seg å investere i strømsparing vi trenger for å få ned prisene. Dersom evalueringen gir gode svar og løsninger, bør dette reflekteres i ordningene for vinteren.

Disse medlemmer merker seg at regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti velger å endre dekningsgraden for månedene oktober, november og desember, før det er lagt frem en evaluering av ordningen. Samtidig skal de samme partiene på nytt forhandle om endringer i ordningen i oktober. Det ville vært bedre om denne typen endringer ble gjort ut fra en helhetlig vurdering når evalueringen av ordningen foreligger.

Disse medlemmer viser til forslag fra medlemmene fra Høyre og Venstre i Innst. 118 L (2021–2022), der regjeringen bes opprette en søknadsbasert kommunal kompensasjonsordning for å bistå mindre bedrifter hvor strøm utgjør mye av omsetningen. Det er foreslått en ramme på inntil 2 mrd. kroner og at kommuner med store kraft- og utbytteinntekter finansierer tilsvarende ordninger selv. Det er særlig bedrifter der strømutgiftene utgjør en høy andel målt mot omsetningen som bør

prioriteres. Ordningen ville lettet omstillingen disse bedriftene står i, og gitt en viktig håndrekning til mennesker som i lang tid har arbeidet hardt for å trygge lokale arbeidsplasser.

Disse medlemmer mener en kompensasjonsordning for mindre bedrifter er minst like relevant nå når den ekstraordinære situasjonen med høye strømpriser vedvarer og det er behov for å forlenge strømstøtteordningene, og vil be regjeringen revurdere sin holdning til strømstøtte for mindre bedrifter og etablere en søknadsbasert kommunal kompensasjonsordning.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for en søknadsbasert kommunal kompensasjonsordning for mindre bedrifter med særlig høye strømkostnader i prisområdene i Sør-Norge.»

Disse medlemmer viser til at regjeringspartiene i forhandlinger med Sosialistisk Venstreparti har blitt enige om å styrke bostøtten ut over regjeringens forslag, og støtter denne endringen. Det er samtidig nødvendig å vurdere om en økt bostøtte for hele landet er riktig løsning i møte med økte strømpriser som rammer geografisk ulikt, og at dette blir en del av evalueringen av strømstøtteordningen.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, som en del av evalueringen av strømstøtteordningen, utrede en løsning som innebærer at økt bostøtte som skal kompensere for ekstraordinære økninger i strømprisen, kan målrettes geografisk til de områdene der strømprisene er ekstraordinært høye.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet påpeker at ved utgangen av perioden med pandemi opplever man en betydelig prisoppgang på mange grunnleggende varer for både forbrukere og næringsliv. Strømprisen er rekordhøy, drivstoffprisene når nye høyder, matprisene og renta øker. Dette er kostnader som er nødvendige for folk å ta, og som i liten grad kan kuttes. Dette gjør at familier og aleneboende over hele landet sliter i hverdagen. Næringslivet ser at fra før små marginer i mange bransjer presses av en ekstraordinær kostnadsøkning på strøm og drivstoff. I tillegg til dette har regjeringen Støre, med støtte fra Sosialistisk Venstreparti, gjennomført de største skatte- og avgiftsøkningene i landet på mer enn 20 år. Disse medlemmer mener derfor at «økonomiske tiltak i møte med ekstraordinære strømavgifter m.m.» må ses i en større sammenheng, med tiltak rettet også mot to av de andre store kostnadsdriverne; prisene på drivstoff og mat.

Disse medlemmer tar utgangspunkt i at høye priser ikke kan detaljstyres politisk, men det kan høye skatter og avgifter. Fremskrittspartiet har foreslått en lavere matmoms og å fjerne særavgiftene på bensin og diesel. Fremskrittspartiet har videre foreslått lavere skatt for alle, ved å øke personfradraget. Disse medlemmer vil, når det er staten som profitterer på ekstremt høye priser på forbrukernes og næringslivets bekostning, at avgiftene kuttes slik at folk får beholde mer av sine egne penger. Alt annet er i realiteten en ekstra skattlegging og ren inndragning av kjøpekraft uten hensyn til den enkeltes økonomiske stilling.

Disse medlemmer viser til at regjeringen samtidig med denne proposisjonen legger frem en proposisjon med økonomiske tiltak som følge av krigen i Ukraina, jf. Prop. 78 S (2021–2022), hvor det også gis en omtale av den økonomiske situasjonen basert på økonomiske utsikter internasjonalt og i Norge, samt konsekvenser for oljepengebruk, og handlingsrommet i finanspolitikken. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet i behandlingen av Prop. 78 S (2021–2022) vil komme tilbake til forslag som gir en mer helhetlig tilnærming til problemstillingen «økonomiske tiltak». Tiltakene vil omfatte:

- fjerning av veibruks- og CO₂-avgift på drivstoff
- fjerning av mineraloljeavgiften på drivstoff, i det daglige omtalt som «anleggsdiesel»
- halvering av merverdiavgiften på matvarer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til enighet mellom regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti, og slutter seg til bevilgningsforslagene som følger av enigheten, med de endringer som redegjøres for under.

Disse medlemmer viser videre til at de ekstraordinært høye strømprisene treffer bredt i samfunnet, fra husholdninger og frivillige og ideelle organisasjoner til bedrifter og næringsdrivende. Prisøkningen er så stor og kommer så brått på et produkt som er så nødvendig, at det for mange er svært vanskelig å håndtere.

Disse medlemmer understreker at strøm er infrastruktur, og at samfunnet har tilpasset seg en lav strømpris gjennom et høyere strømforbruk enn i de fleste andre europeiske land, bl.a. til oppvarming av bygg. En så stor prisøkning som i vinter er en stor utfordring for samfunnet slik vi kjenner det, med små forskjeller mellom folk, åpne idrettshaller og kirker gjennom kalde vintre og et levende næringsliv, der alt fra bakerier til renserier har basert seg på en langt lavere strømpris enn nå. Disse medlemmer viser samtidig til at staten får omfattende påløpte ekstrainntekter som følge av svært høye energipriser, bl.a. på strøm.

Disse medlemmer understreker at situasjonen er ekstraordinær, og at det er svært krevende å få utbetalt kompensasjon raskt og effektivt til alle dem som har

et rimelig krav om det, fordi så mange ulike deler av samfunnet er rammet. Regjeringens støtteordninger er ikke tilstrekkelige, og mange faller utenfor ordningene.

Disse medlemmer viser til sine forslag og merknader til Prop. 70 L (2021–2022) om bl.a. endringer i strømstøtnadsloven, jf. Innst. 250 L (2021–2022). Av forslaget til lovvedtak fremgår det at strømstøtten til husholdningene fra 1. april 2022 skal baseres på 100 pst. kompensasjon for strømpris over 50 øre per kWt, og at departementet gis eksplisitt adgang til å gjennom forskrifter utforme strømstønad for næringsvirksomhet og fritidseiendom. Disse medlemmer vil derfor øke overslagsbevilgningen på kap. 1820 post 75 med 5,5 mrd. kroner.

Disse medlemmer foreslår videre at ordningen for frivillige organisasjoner også skal gi 100 pst. kompensasjon for spotpriser over 50 øre per kWt i snitt i måneden, noe som gir behov for å øke bevilgningen på kap. 315 post 61 med 170 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag i revidert nasjonalbudsjett 2022 om at alle ideelle organisasjoner, friskoler, folkehøgskoler og menigheter i Den norske kirke, samt idrettslag med idrettsanlegg som varmes opp med gass, får strømstønad med 100 pst. kompensasjon for spotpriser over 50 øre per kWt i snitt i måneden fra og med april 2022 til og med mars 2023.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag i revidert nasjonalbudsjett 2022 om at produsenter med veksthus som benytter gass til oppvarming, inkluderes i strømstøtteordningen for jordbruks- og veksthusnæringen.»

«Stortinget ber regjeringen sikre at garasjelag, felles varmesentraler og selskaper som leverer varme til boligelskaper, blir inkludert i strømstøtteordningen.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at drivstoffprisene har økt kraftig som følge av Ukraina-krigen. Dette er særlig merkbart for personer med lave og vanlige inntekter som er avhengig av bil, ikke minst utenfor de store byene der kollektivtransport ikke er et alternativ. Dette berører også mange bedrifter som trenger veitransport for å motta og levere varer og tjenester. Dette medlem vil derfor i forbindelse med behandlingen av Prop. 78 S (2021–2022) foreslå en midlertidig fjerning av veibruksavgiften og grunnavgiften på mineralolje (anleggsdiesel), i første omgang fra 1. mai til 30. juni 2022. Dette medlem vil vurdere forlengelse av disse midlertidige fritakene ifb. behandlingen av revidert nasjonalbudsjett.

2. Forslag under det enkelte departement

2.1 Kultur- og likestillingsdepartementet

KAP. 315 FRIVILLIGHETSFORMÅL

Post 61 Midlertidig tilskuddsordning for frivillige organisasjoner som følge av ekstraordinære strømpriser

Sammendrag

Det er for perioden desember 2021 til mars 2022 bevilget 250 mill. kroner til en midlertidig strømstøtteordning for frivillige organisasjoner. Formålet med ordningen og innretningen av den ble presentert i Prop. 58 S (2021–2022), jf. Innst. 151 S (2021–2022).

Regjeringen er opptatt av at frivillige organisasjoner skal ha forutsigbare rammevilkår, og foreslår derfor å forlenge strømstøtteordningen for frivillige organisasjoner til og med mars 2023. Denne perioden samsvarer med forlengelsen av de andre midlertidige strømstøtnadsordningene. Bevilgningen på posten foreslås med bakgrunn i dette økt med 230 mill. kroner i 2022.

Bevilgningsbehovet er basert på estimer for strømforbruk og terminpriser for perioden april 2022–desember 2022. Det er lagt til grunn en kompensasjonsgrad på om lag samme nivå som strømstøtnadsordningen for husholdninger, hvor det kompenseres for 80 pst. av gjennomsnittlig strømpris over 70 øre per kWt. Ordningen er med det avgrenset til å gjelde frivillige organisasjoner i kommuner som har en gjennomsnittlig strømpris på over 70 øre per kWt.

Regjeringen vil kunne foreta enkelte justeringer i retningslinjene for ordningen ut fra erfaringer fra første støtteperiode.

Forvaltning av ordningen

Tilskuddsordningen vil fra april 2022 forvaltes av Lotteri- og stiftelsestilsynet. Det legges opp til kvartalsvise søknader der tilskudd beregnes basert på dokumentert forbruk.

Regjeringen foreslår at bevilgningen også kan benyttes til å dekke økte utgifter hos Lotteri- og stiftelsestilsynet i forbindelse med forvaltning av ordningen.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti viser til merknad under pkt. 1.2 og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
315		Frivillighetsformål	
	61	Midlertidig tilskuddsordning for frivillige organisasjoner som følge av ekstraordinære strømpriser, økes med	400 000 000
		fra kr 250 000 000 til kr 650 000 000»	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine forslag og merknader til Prop. 70 L (2021–2022) om bl.a. endringer i strømstønsloven jf. Innst. 250 L (2021–2022). Av disse medlemmers forslag til lovvedtak fremgår det at strømstøtten til husholdningene fra 1. april 2022 skal baseres på 100 pst. kompensasjon for strømpris over 50 øre per kWt, og videre til at strømstøtten til frivillighetsformål er basert på om lag samme kompensasjonsgrad som for husholdninger.

2.2 Kommunal- og distriktsdepartementet

KAP. 581 BOLIG- OG BOMILJØTILTAK

Post 70 Bostøtte, *overslagsbevilgning*

Sammendrag

Formålet med bostøtten er å sikre personer med lave inntekter og høye boutgifter en egnet bolig. Ordningen er regelstyrt og rettighetsbasert. I oktober 2021 fikk 77 300 husstander bostøtte. De hadde inntekter

som i gjennomsnitt tilsvarer 157 600 kroner i året, og boutgifter som i gjennomsnitt tilsvarer 106 200 kroner i året. Hver husstand fikk denne måneden i gjennomsnitt 2 843 kroner i bostøtte. I perioden november 2021–mars 2022 har de som har mottatt bostøtte, også fått sjablongmessige tilleggsutbetalinger hver måned som hjelp med høye strømreregninger. I tillegg har midlertidige beregningsregler sikret at flere enn normalt har fått bostøtte og dermed også ekstra utbetalinger i januar, februar og mars 2022. Fra og med bostøtten for mars, som utbetales i april, gjelder igjen ordinært regelverk.

Strømtiltak i bostøtten november 2021–mars 2022

Utbetalings-måned	Utvidet bostøtteordning gjennom midlertidige regelverksendringer ¹	Område for ekstra utbetaling	Beløp ekstra utbetaling
November 2021	Nei	Fylkene i Sør-Norge samt Røros kommune	2 950 kroner per husstand pluss 120 kroner per ekstra person
Desember 2021	Nei	Hele landet	1 500 kroner per husstand pluss 150 kroner per ekstra person
Januar 2022	Ja	Hele landet	1 500 kroner per husstand pluss 150 kroner per ekstra person
Februar 2022	Ja	Hele landet	2 500 kroner per husstand pluss 150 kroner per ekstra person
Mars 2022	Ja	Hele landet	2 500 kroner per husstand pluss 150 kroner per ekstra person

¹ Midlertidig utvidelse for utbetalinger i januar til mars som medførte at flere husstander fikk bostøtte, og at en del eksisterende mottakere fikk økt bostøtte.

Strømstønsloven som sikrer husholdningene generell støtte når prisene går over et visst nivå, er nå foreslått forlenget. Selv med denne støtten kan strømreregningene være en belastning for husstander med lave inntekter i deler av landet. Regjeringen foreslår ekstra utbetalinger gjennom bostøtten også i april og mai 2022 i områdene med høye strømpriser.

Regjeringen legger til grunn at oppvarmingsbehovet vil være mindre i sommersesongen, og at ytterligere to måneder med ekstra utbetalinger vil være tilstrekke-

lig. I lys av at den generelle strømstønsordningen er foreslått forlenget, og at strømforbruket gradvis blir lavere ut over våren, foreslår regjeringen et månedlig beløp på 1 000 kroner per husstand med et tillegg på 150 kroner per husstandsmedlem ut over det første.

Den ekstraordinære strømprissituasjonen begrenser seg i hovedsak til områdene sør for Sognefjorden og Dovrefjell. Regjeringen vurderer derfor at ekstra utbetalingen kan begrenses til kommuner som helt eller delvis ligger innenfor prisområdene NO1, NO2 og NO5. Det

omfatter alle kommuner i fylkene Rogaland, Agder, Vestfold og Telemark, Oslo og Viken, alle kommuner i Vestland fylke unntatt Askvoll, Bremanger, Fjaler, Gloppe, Hyllestad, Kinn, Solund, Stad, Stryn og Sunnfjord, alle kommuner i Innlandet fylke unntatt Dovre, Lesja, Lom, Sel, Skjåk og Vågå, samt Røros kommune i Trøndelag. Med denne avgrensningen vil ordningen omfatte om lag fem av seks bostøttemottakere.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 151 mill. kroner til sjablongmessige tilleggsutbetalinger i april og mai til dem som mottar bostøtte for foregående

«I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål	Kroner
581	Bolig- og bomiljøtiltak	
	70 Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	768 000 000
	fra kr 4 335 588 000 til kr 5 103 588 000»	

Komiteens medlem fra Rødt viser til de skyhøye strømprisene samt den generelle prisutviklingen i samfunnet. Dette medlem viser videre til hvordan økte levekostnader først og fremst går ut over dem som har en sårbar økonomi i utgangspunktet, dem med lavere og middels inntekter kombinert med høye boutgifter.

Dette medlem minner samtidig om at det er 115 000 barn som lever i familier med vedvarende lav inntekt, og at disse barna og familiene deres er politikernes ansvar. Dette medlem viser til regjeringens fremlagte forslag om å halvere den ekstraordinære bostøtten samt endre den midlertidige beregningen som har gjort at flere husstander har kvalifisert til bostøtte gjennom vinteren.

«I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål	Kroner
581	Bolig- og bomiljøtiltak	
	70 Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	2 632 000 000
	fra kr 4 335 588 000 til kr 6 967 588 000»	

2.3 Landbruks- og matdepartementet

KAP. 1142 LANDBRUKSDIREKTORATET

Post 75 Stønad til jordbruks- og veksthusnæringen for ekstraordinære strømutfgifter, *overslagsbevilgning*

Sammendrag

Regjeringen foreslår at den midlertidige strømstøtnadsordningen for jordbruks- og veksthusnæringen, i likhet med strømstøtnadsordningen til husholdningene, videreføres frem til og med mars 2023. Jordbruk- og veksthusnæringen opplever store økninger i sine

måned i kommuner som helt eller delvis ligger innenfor prisområdene NO1, NO2 eller NO5.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, viser til respektive merknader under pkt. 1.2 og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

Dette medlem mener at dette kuttet i praksis vil være å svikte de familiene og de menneskene som trenger forutsigbarhet mer enn noen. Det å skulle planlegge å kompensere for et slikt kutt er svært krevende, for ikke å si umulig, når inntekten i husstanden er så lav at man kvalifiserer til bostøtte. Husholdningsutgiftene for en familie spås å øke med mellom 35 000 og 50 000 kroner i inneværende år. Å få støtten kuttet over natta, eller å plutselig ikke kvalifisere til støtte overhodet, kan få svært alvorlige følger for familiene det gjelder, og dette medlem vil advare mot å åpne fall-lommen under de mest økonomisk sårbare i samfunnet vårt.

Dette medlem mener at det gjeldende bostøtte-tillegget bør forlenges ut året, beregnet av departementet til å øke bevilgningsbehovet i 2022 til 2,632 mrd. kroner, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

produksjonskostnader. En forlengelse av ordningen med strømstøtte til disse næringene vil kunne bidra til å opprettholde nasjonal produksjon.

Forvaltningsmessig har det vært gjort et skille mellom strømstøtten til veksthusnæringen og den som betales ut til aktive produsenter i jordbruket. Strømstøtten til jordbruket har blitt gitt til aktive produsenter som søker om produksjonstilskudd innenfor et forbrukstak på 20 000 kWt per måned. Erfaringer har vist at de fleste foretak med normal jordbruksproduksjon ligger innenfor dette taket. Taket skal gi insentiver til energiøkonomi

miseringstiltak og begrense støtte til eventuell annen virksomhet på samme målepunkt.

Strømsstøtten utbetales på grunnlag av en registrering der produsentene gir opplysninger om sine målepunkt og forbruket registreres av nettselskapene og overføres til Landbruksdirektoratet via Reguleringsmyndigheten for energi (RME). For mange av disse jordbruksforetakene er det felles måler mellom næring og husholdning, og forbruket vil være summen av alt forbruk på gårdene. For jordbruksforetak som får strømsstønad over husholdningsordningen, er det kun forbruk ut over taket på 5 000 kWt i husholdningsordningen som får støtte over landbruksordningen.

For veksthusordningen foreslås det å gjøre justeringer i prinsippene for å beregne strømsstøtten. Formålet er at man ved beregningen av støtten i større grad vil hensynta veksthusnæringens faktiske strømutfgifter. Dette er begrunnet med erfaringene fra den midlertidige ordningen. Mange foretak innenfor veksthusnæringen har sikret seg mot høye strømpriser gjennom egne sikringsavtaler. Slik støtteordningen er innrettet, har disse sikringsavtalene medført at veksthusene i mange tilfeller har fått en høyere kompensasjonsgrad enn jordbruksforetak og husholdninger. Dette var ikke en tilsiktet effekt og har sammenheng med at støttesatsene beregnes på grunnlag av terskelnivåer for gjennomsnittet av spotprisene på strøm i ulike områder av landet.

For å i større grad tilpasse stønaden til veksthusenes reelle kostnadsnivå ønsker regjeringen å legge opp til en søknadsbasert ordning for veksthusene der det gis støtte med en kompensasjonsgrad på 80 pst. av foretakets faktiske kostnader utover 70 øre per kWt. Nærmere regler for dette vil fastsettes i forskrift.

Ordningen med strømsstøtte til aktive produsenter med jordbruksproduksjon eller veksthus har utløst en rekke ønsker om å komme innenfor ordningen blant annet fra virksomhet som ligger tett opp mot de aktive produsentene. Siden dette er en målrettet og tidsavgrenset ordning, er det imidlertid helt avgjørende at de forvaltningsmessige konsekvensene av ordningen er håndterbare med blant annet høy grad av automatisering. Det er viktig at Landbruksdirektoratet kan forvalte dette innenfor etablerte systemer. Når støtten avgrenses til aktive produsenter, er det også klart innenfor landbruksunntaket i EØS-avtalen.

Det er om lag 38 000 landbruksforetak som søker om produksjonstilskudd, og som defineres som aktive jordbruksforetak i strømsstøtteordningen. Ved innføringen av den midlertidige ordningen ble det anslått at strømsstøtten for desember 2021 til og med mars 2022 ville gi utbetalinger i størrelsesorden 500 mill. kroner. Det ble understreket at usikkerheten var stor, siden det ikke fantes noe godt tallgrunnlag for prognosene. Selv om det fortsatt registreres målepunkter hos foretak som vil ha rett på stønad tilbake til desember 2021, har det vist

seg å være vesentlig færre foretak som har søkt støtte enn det som ble forutsatt. Medio mars er det registrert om lag 12 000 foretak i landbruksordningen. Av disse er noe over 3 000 foretak i forbrukssone NO3 og NO4, som har hatt en strømpris som ikke gir grunnlag for støtte. For veksthus er antallet søkere om lag 230, noe som er som forventet.

Basert på utbetalingene for de to første månedene, anslag for årsforbruket og de samme terminprisene som er lagt til grunn for provenyberegningene for husholdningsordningen, vurderes gjeldende bevilgning på 500 mill. kroner å være tilstrekkelig til å dekke utbetalinger under ordningen ut 2022. Det understrekes at anslagene er svært usikre. For strømförbruket i månedene november 2022 til og med mars 2023, som vil bli utbetalt i 2023, anslås utbetalingene til 245 mill. kroner.

Landbruksdirektoratet får dekket sine økte utgifter til administrasjon og IT-utvikling som oppstår i forbindelse med forvaltning og videreføring av ordningen. En mindre del av bevilgningen kan bli brukt til administrative kostnader i forbindelse med ordningen.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Rødt viser til eget forslag i Innst. 148 S (2021–2022) om å redusere terskelverdien for strømsstønaden til jordbruks- og veksthusnæringen til 35 øre per kWt.

Dette medlem viser videre til egne forslag om innføring av makspris på strøm for alle strømkunder under kap. 2.4. i denne innstillingen.

KAP. 1151 TIL GJENNOMFØRING AV REINDRIFTSAVTALEN

Post 51 Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet

Sammendrag

Posten omfatter bevilgning til Reindriftens utviklingsfond. Store deler av reindriften er vinteren 2022 rammet av beitekrise. Årsaken til beitekrisen er låste beiter, som skyldes et islag ned mot bakken og store snømengder. Utviklingen av beitekrisen har gått i negativ retning gjennom vinteren. Det blir stadig vanskeligere for reinen å finne mat, og krisen omfatter nå store områder i Finnmark, Troms og Nordland. I disse områdene er det nå nødvendig å tilleggsføre om lag 150 000 rein. Det sentrale kriseberedskapsfondet er finansiert over reindriftsavtalen. Norske Reindriftsamers Landsforbund og Landbruks- og matdepartementet ble i januar enige om hvordan man kan bruke kriseberedskapsfondet på best mulig måte i håndteringen av beitekrisen. Det er fastsatt et regelverk for ordningen. Regel-

verket åpner for at tilskuddet kan benyttes til ulike formål, herunder innkjøp av fôr, uttransport av fôr og flytting fra vinterbeiter til vår- og sommerbeiter. Norske Reindriftsamers Landsforbund og Landbruks- og matdepartementet har styrket kriseberedskapsfondet gjennom omdisponeringer og bruk av egenkapitalen i Reindriftens utviklingsfond for å støtte opp om reindriften gjennom beitekrisen. Krisen vedvarer, og beholdningen i fondet er nå brukt opp. Det er derfor behov for å tilføre midler til fondet for å kunne ivareta dyrevelferd og fremtidig produksjon. Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen økes med 30 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

2.4 Olje- og energidepartementet

KAP. 1820 NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT

Post 26 Reguleringsmyndigheten for energi

Sammendrag

Posten dekker administrasjonsutgiftene til Reguleringsmyndigheten for energi (RME). En forlengelse av den midlertidige strømstønsordningen til husholdninger vil medføre økte driftsutgifter for RME, herunder til kontroll og rapportering, jf. nærmere omtale under kap. 1820, post 75. Det må påregnes økte utgifter til oppfølging av berørte aktører og selskaper i bransjen, koordinering med andre strømstøtteordninger, klagebehandling og informasjonsarbeid. Det er også behov for økte ressurser til kontroll av nettselskaperes utbetalinger til strømkundene og utbetalinger til nettselskapene.

Det er bevilget 5 mill. kroner for å dekke RMEs økte utgifter til administrasjon av stønsordningen i 2022. Det fremmes nå forslag om å øke bevilgningen med ytterligere 2 mill. kroner. Det vil også påløpe økte utgifter for RME i 2023 som følge av forlengelse av strømstønsordningen til å gjelde forbruk til og med mars 2023, jf. Prop. 70 L (2021–2022) om bl.a. forlenget strømstønsnad. De økte utgiftene i 2023 anslås til 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Stønsnad til husholdninger for ekstraordinære strømutfgifter, overslagsbevilgning

Sammendrag

Usikkerheten rundt kraftprisene gjennom 2022, og særlig vinteren 2022–2023, er stor og avhengig av utviklingen i energimarkedene. Russlands militære angrep på Ukraina og EUs beslutning om å gjøre seg mindre avhengig av russisk gass endrer forutsetningene i kraft- og

energimarkedene. Usikkerheten om utviklingen i kraftprisene i tiden fremover er økt. De høye strømprisene vil ifølge Norges vassdrags- og energidirektorat trolig vedvare det kommende året. Forventninger om fortsatt høye gasspriser i Europa er den viktigste årsaken. I tillegg er CO₂-prisene høye, og det er usikkert hvor mye vannmagasinene, særlig i Sør-Norge, vil fylles opp frem mot neste vinter. Terminprisene tyder også på høye kraftpriser fremover. Regjeringen foreslår derfor å forlenge strømstønsordningen til å gjelde forbruk til og med mars 2023, jf. Prop. 70 L (2021–2022) om bl.a. forlenget strømstønsnad.

Stønsordningen innebærer at staten gir stønsnad til husholdningene dersom gjennomsnittlig elspotpris for måneden overstiger en terskelverdi på 70 øre per kWt i det aktuelle prisområdet husholdningen befinner seg i (eksklusiv merverdiavgift). Stønsgraden i den midlertidige strømstønsnaden er satt til 80 pst. for forbruk fra og med januar 2022 og til og med mars 2023 opp til et månedlig strømforbruk på 5 000 kWt. Strømstønsordningen administreres av nettselskapene, som sørger for at stønsnad så langt som mulig gis som et fradrag på strømrregningen, eventuelt utbetales på annen måte. Ansvaret for å forvalte ordningen er lagt til Reguleringsmyndigheten for energi (RME). RME beregner stønsnadsats og fører tilsyn med ordningen. Stønsnadsattene RME beregner, kommer til fratregg på husholdningenes strømrregning via faktura fra nettselskapet eller kraftleverandøren. Hovedelementene i strømstønsordningen foreslås videreført for forbruk til og med mars 2023 slik ordningen er beskrevet i Prop. 45 S (2021–2022), Prop. 51 S (2021–2022) og Prop. 55 S (2021–2022). Det innebærer også at det for fellesmålt husholdningsforbruk i boligselskap ikke gis stønsnad for forbruk som overstiger 5 000 kWt per måned per boenhet.

Samlede utgifter for staten til strømstønsordningen anslås til totalt 22,5 mrd. kroner, fordelt med 16,6 mrd. kroner som anslås utbetalt i 2022, og 5,9 mrd. kroner som anslås utbetalt i 2023. For Sør-Norge er det lagt til grunn faktisk pris i desember, januar og februar på henholdsvis 177 øre per kWt, 141 øre per kWt og 121 øre per kWt og terminpriser for månedene mars og april på henholdsvis 185 øre per kWt og 158 øre per kWt. For etterfølgende kvartal er det lagt til grunn terminpriser på henholdsvis 132 øre per kWt for andre kvartal, 85 øre per kWt for tredje kvartal og 119 øre per kWt for fjerde kvartal 2022 og første kvartal 2023. Prisene i Midt- og Nord-Norge anslås å ligge under terskelverdien på 70 øre per kWt.

På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen på posten med 7 400 mill. kroner, til totalt 16 600 mill. kroner. Samlede utgifter for staten er usikre og vil avhenge av den faktiske gjennomsnittlige elspotprisen i de ulike prisområdene samt det faktiske forbruket i perioden.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til flertallets merknad under pkt. 1.2 og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål	Kroner
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat	
	75 Stønad til husholdninger for ekstraordinære strømudgifter, overslagsbevilgning, økes med	7 685 000 000
	fra kr 9 200 000 000 til kr 16 885 000 000»	

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre slutter seg til regjeringens forslag og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål	Kroner
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat	
	75 Stønad til husholdninger for ekstraordinære strømudgifter, overslagsbevilgning, økes med	7 400 000 000
	fra kr 9 200 000 000 til kr 16 600 000 000»	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til svar på budsjettspørsmål 15 og 16 fra Stortingets finanskomité v/Fremskrittspartiets fraksjon om å utvide strømstønadordningen til å omfatte næringsvirksomhet og fritidseiendommer, besvart med at tiden var for knapp til å beregne de økonomiske forutsetningene for en slik utvidelse. Disse medlemmer forventer at regjeringen kan beregne de økonomiske forutsetningene for en slik utvidelse av strømstønadordningen frem mot revidert nasjonalbudsjett 2022, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å inkludere næringsvirksomhet og fritidseiendommer i den etablerte strømstønadord-

«I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål	Kroner
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat	
	75 Stønad til husholdninger for ekstraordinære strømudgifter, overslagsbevilgning, økes med	12 900 000 000
	fra kr 9 200 000 000 til kr 22 100 000 000»	

Komiteens medlemmer fra Rødt og Kristelig Folkeparti viser til merknad under pkt. 1.2 og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål	Kroner
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat	
	75 Stønad til husholdninger for ekstraordinære strømudgifter, overslagsbevilgning, økes med	12 900 000 000
	fra kr 9 200 000 000 til kr 22 100 000 000»	

ningen, senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2022.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine forslag og merknader til Prop. 70 L (2021–2022) om bl.a. endringer i strømstønadsløven, jf. 250 L (2021–2022). Av disse medlemmers forslag til lovvedtak fremgår det at strømstøtten til husholdningene fra 1. april 2022 skal baseres på 100 pst. kompensasjon for strømpris over 50 øre per kWt, og at departementet gis eksplisitt adgang til å gjennom forskrifter utforme strømstønad for næringsvirksomhet og fritidseiendom. Disse medlemmer vil derfor øke overslagsbevilgningen på kap. 1820 post 75 med 5,5 mrd. kroner ut over regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Komiteens medlem fra Rødt vil understreke at dagens priser, også med strømstøtte, fører til mye høyere strømregninger enn vanlig i prisområdene i Sør-Norge. Inntektene fra dette tilfaller i stor grad myndighetene. Dette er penger som dette medlem mener bør tilfalle husholdningene. Rimelig kraft bør forbli et velferdsgode for norske husholdninger og et konkurransefortrinn for norsk næringsliv.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i henhold til lov om pristiltak om å innføre en makspris på strøm for kunder i Norge og at denne tilsvarer tre ganger konsesjonspris for kraft, slik den beregnes av Olje- og energidepartementet. For 2022 er denne satt til 11,57 øre kWt. Stortinget ber regjeringen kombinere dette med krav om oppdekningsplikt for kraftprodusentene og nødvendig regulering av krafteksporten.»

«Stortinget ber regjeringen, som et ekstraordinært strakstiltak, innføre en makspris på strøm som skal gjelde alle strømkunder, fra husholdninger og sekundærboliger og frivillige og ideelle organisasjoner til næringsdrivende og bedrifter.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at dette medlem støttet regjeringens forslag til etablering av en midlertidig strømstøtteordning. Dette medlem var kritisk til deler av pakkens utforming, blant annet at ordningen premierer høyt forbruk. Samtidig kan innretningen på ordningen redusere insentivene til å flytte forbruk fra tider på døgnet med høyt forbruk til tider på døgnet hvor forbruket er mindre. Dagens utforming fører også til mindre insentiver til å investere i energieffektiviserende tiltak. Dette medlem viser til at løsningen som regjeringen har funnet med Sosialistisk Venstreparti, hvor det foreslås at statens bidrag til å dekke strømkostnaden økes

«I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5503		Tilbakebetaling av høy grunnrenteskatt	
	70 (Ny)	Tilbakebetaling til folk av høy grunnrenteskattinntekt, bevilges med	-8 400 000 000»

fra 80 pst. til 90 pst. over en terskelverdi på 70 øre per kWt, forsterker denne negative effekten. Dette medlem valgte allikevel å støtte regjeringen forrige gang fordi det var viktig å raskt få på plass en ordning. Dette medlem mener nå at man istedenfor å videreføre denne ordningen et helt år, heller burde benytte anledningen til å innføre en ordning som ikke har negative effekter på etterspørselen etter energieffektiviserende tiltak, og en ordning som ikke premierer et høyt forbruk. Dette medlem har tidligere foreslått at grunnrenteskatt ut over et nærmere definert normalnivå bør deles ut igjen til folk. Disse høye skatteinntektene kommer som en følge av at folk har hatt høye strømpriser i en periode. Denne ekstrainttjeningen bør derfor utbetales til alle. Dette medlem er av den oppfatning at denne ordningen bør innføres på permanent basis og ikke som en kriseløsning.

Dette medlem fremmer videre et forslag om å betale ut igjen de økte skatteinntektene staten får pga. høye strømpriser. Dette medlem viser til at det antas at grunnrenteskatten i 2021, som innbetales i 2022, vil være på 18,4 mrd. kroner. Et år med antatt normal strømpris antas å kunne gi en grunnrenteskatt til staten på 10 mrd. kroner. Dette medlem fremmer derfor forslag om å etablere et nytt kap. 5503 Tilbakebetaling av høy grunnrenteskatt med en ny post 70 og gjennom denne betale ut igjen den ekstraordinære grunnrenteskattinntekten tjent gjennom høye strømpriser. Beløpet foreslås betalt ut igjen til hver innbygger i Norge. Samtidig er det viktig med en slik ordning at innbyggere i prisområdene med høyest kraftpriser er de som får mest utbetalt. Det forutsettes derfor at ordningen innrettes slik at dette hensynet ivaretas, f.eks. ved at folk bosatt i områder med høy kraftpris får utbetalt dobbelt så mye som folk i resten av landet.

Dette medlem går på denne bakgrunn imot regjeringens forslag til bevilgning under kap. 1820 post 75, og fremmer i tillegg følgende forslag:

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre og Venstre:

Forslag 1

I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1820	75	Norges vassdrags- og energidirektorat Stønad til husholdninger for ekstraordinære strømutfgifter, overslagsbevilgning, økes med	7 400 000 000
		fra kr 9 200 000 000 til kr 16 600 000 000	

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen legge til rette for en søknadsbasert kommunal kompensasjonsordning for mindre bedrifter med særlig høye strømkostnader i prisområdene i Sør-Norge.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen, som en del av evalueringen av strømstøtteordningen, utrede en løsning som innebærer at økt bostøtte som skal kompensere for ekstraordinære økninger i strømprisen, kan målrettes geografisk til de områdene der strømprisene er ekstraordinært høye.

Forslag fra Fremskrittspartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti:

Forslag 4

I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
315	61	Frivillighetsformål Midlertidig tilskuddsordning for frivillige organisasjoner som følge av ekstraordinære strømpriser, økes med	400 000 000
		fra kr 250 000 000 til kr 650 000 000	

Forslag 5

I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1820	75	Norges vassdrags- og energidirektorat Stønad til husholdninger for ekstraordinære strømutfgifter, overslagsbevilgning, økes med	12 900 000 000
		fra kr 9 200 000 000 til kr 22 100 000 000	

Forslag fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti:

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen fremme forslag i revidert nasjonalbudsjett 2022 om at alle ideelle organisasjoner, friskoler, folkehøgskoler og menigheter i Den norske kirke, samt idrettslag med idrettsanlegg som varmes opp med gass, får strømstønad med 100 pst. kompensasjon for spotpriser over 50 øre per kWt i snitt i måneden fra og med april 2022 til og med mars 2023.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen fremme forslag i revidert nasjonalbudsjett 2022 om at produsenter med veksthus som benytter gass til oppvarming inkluderes i strømstøtteordningen for jordbruks- og veksthusnæringen.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen sikre at garasjelag, felles varmesentraler og selskaper som leverer varme til boligselskaper, blir inkludert i strømstøtteordningen.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å inkludere næringsvirksomhet og fritidseiendommer i den etablerte strømstønadsordningen, senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2022.

Forslag fra Rødt:*Forslag 10*

I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål	Kroner
581	Bolig- og bomiljøtiltak	
	70 Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	2 632 000 000
	fra kr 4 335 588 000 til kr 6 967 588 000	

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen i henhold til lov om pristiltak om å innføre en makspris på strøm for kunder i Norge og at denne tilsvarer tre ganger konsesjonspris for kraft, slik den beregnes av Olje- og energidepartementet. For 2022 er denne satt til 11,57 øre kWt. Stortinget ber regjeringen kombinere dette med krav om opp-

dekningsplikt for kraftprodusentene og nødvendig regulering av krafteksporten.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen, som et ekstraordinært strakstiltak, innføre en makspris på strøm som skal gjelde alle strømkunder, fra husholdninger og sekundærboliger og frivillige og ideelle organisasjoner til næringsdrivende og bedrifter.

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne:*Forslag 13*

I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endring:

Kap.	Post Formål	Kroner
5503	Tilbakebetaling av høy grunnrenteskatt	
	70 (Ny) Tilbakebetaling til folk av høy grunnrenteskattinntekt, bevilges med	-8 400 000 000

4. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding under romertall I fremmes av medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteens tilråding under romertall II fremmes av medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne.

Ko m i t e e n har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

I

I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post Formål	Kroner
315	Frivillighetsformål	
	61 Midlertidig tilskuddsordning for frivillige organisasjoner som følge av ekstraordinære strømpriser, økes med	230 000 000
	fra kr 250 000 000 til kr 480 000 000	
581	Bolig- og bomiljøtiltak	
	70 Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	768 000 000
	fra kr 4 335 588 000 til kr 5 103 588 000	
1151	Til gjennomføring av reindriftsavtalen	
	51 Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet, økes med	30 000 000
	fra kr 55 500 000 til kr 85 500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	26	Reguleringsmyndigheten for energi, økes med fra kr 67 700 000 til kr 69 700 000	2 000 000
	75	Stønad til husholdninger for ekstraordinære strømgifter, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 9 200 000 000 til kr 16 885 000 000	7 685 000 000

II

Stortinget ber regjeringen vurdere det nye forslaget til nettleiemodell som har kommet fra Huseierne, miljøorganisasjonene og Energi Norge.

Oslo, i finanskomiteen, den 7. april 2022

Tina Bru
fung. leder

Sigbjørn Gjelsvik
ordfører

